

“KELISHILDI”

O‘zbekiston texnik jihatdan tartibga
solish agentligi direktor o‘rinbosari

O. Tohirov

”iyun 2024-y.

“TASDIQLAYMAN”

Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish
va iqlim o‘zgarishi yuzurining o‘rinbosari

I. Qutbiddinov

”85” iyun 2024-y.

**O‘zbekiston hududida ishlab chiqaruvchilar va import qiluvchilar tomonidan qayta ishlanishi
to‘g‘risidagi ma‘lumot ko‘rsatilishi majburiy bo‘lgan tovarlarining
RO‘YXATI VA ULARNING BELGILARI**

1. Plastmassalar

(plastmassa materiallari uchun 1-19 oralig‘idagi raqamlar bilan belgilanadi)

T/r	Belgilari	Identifikatorlar	Tavsifi	Foydalanish materiali
1		PET	Polietilen tereftalat (lavsan)	Poliester, ichimlik idishlari uchun
2		2 PEHD (HDPE)	Yuqori zichlikdagi Polietilen (past bosimda)	Plastik butilkalar, paketlar, chiqindi chelagi
3		3 PVC	Polivinilxlorid	Deraza romlari, kimyoviy shishalar, pol qoplamlari, elektr simlarini izolyatsiyalash (elektrotexnika), daftar va darsliklar uchun muqovalar
4		4 PELD (LDPE)	Past zichlikdagi polietilen (yuqori bosimda)	Qoplar, chelaklar, quvurlar, qopqoqlar, oziq-ovqat idishlari
5		5 PP	Polipropilen	Avtomobil bamperlari, avtomobilni ichki bezaklari, elektr asboblar korpuslari, shokoladlar, makaronlar, plastik stakanlar, sumkalar uchun qadoqlash

6	 meni qayta ishla	6 PS	Polistirol	O'yinchoqlar, bir marta ishlataladigan idishlar, gulli idishlar, video kassetalar, chamadonlar, bir martalik stakanlar
7	 meni qayta ishla	7 O (OTHER)	Boshqa turdag'i plastiklar	Plastik qadoqlash, turli xil plastik mahsulotlar. Poliuretan, polikarbonat, poliamidlar, poliakrilonitril va boshqalar, bioplastikalar, yuqori va past bosimli polietilen aralashmasi (HDPE va LDPE), poliolefin guruhi materiallari aralashmasi va boshqalar
8		8	Erkin raqam	
9	 meni qayta ishla	9 ABS	Akripontiril-butadien-stirol plastik (ABS)	Monitor/televizor va elektr asboblari korpuslari, qahva qaynatgichlar, uyali telefonlar, kompyuter plastmassalari, PLA kabi bioplastik bo'limgan 3D bosilgan komponentlar
10		10-19	Erkin raqam	

2. Qog'ozlar

(qog'oz va karton qog'ozlar materiallari uchun 20-39 oralig'idagi raqamlar bilan belgilanadi)

T/r	Belgilari	Identifikatorlar ²	Tavsifi	Foydalanish materiali
1	 meni qayta ishla	20 PAP (PCB)	Gofrirovka qilingan karton	Maishiy texnika, oziq-ovqat, kosmetika uchun qutilar
2	 meni qayta ishla	21 PAP	Boshqa kartonlar	Kitob muqovalari, qadoqlash qutisi, otkritkalar
3	 meni qayta ishla	22 PAP	Qog'oz	Jurnallar va gazetalar, konvertlar, qog'oz paketlari, bosma qog'ozlar
4	 meni qayta ishla	23 PBD (PPB)	Mumli qog'ozlar	Pochta jo'natmalari yoki guldastalarni bezash uchun qadoqlash
5		24-39	Erkin raqamlar	

3. Metallar

(metallar materiallari uchun 40-49 oralig‘idagi raqamlar bilan belgilanadi)

T/r	Belgilar	Identifikatorlar²	Boshqa belgilar	Tavsifi	Foydalanish materiali
1		40 FE		Po‘lat	Konserva, kofe, quyiltirilgan sut bankalari, ayrim markali pivolar
2		41 ALU		Aluminiy	Alyumin bankalari. Krem uchun naycha qutichalari
3		42-49		Erkin raqamlar	

4. Shishalar

(shisha materiallari uchun 70-79 oralig‘idagi raqamlar bilan belgilanadi)

T/r	Belgilar	Identifikatorlar²	Tavsifi	Foydalanish materiali
1	 meni qayta ishlashi	70 GL	Shaffof shisha	Shaffof shisha
2	 meni qayta ishlashi	71 GL	Yashil shishalar	Shisha ishlab chiqarishda ishlataladi
3	 meni qayta ishlashi	72 GL	Jigarrang shisha	Efir moylari uchun shisha va idishlar ishlab chiqarishda ishlataladi
4	 GLS meni qayta ishlashi	73 GL	Qora jigarrang shisha	Shisha ishlab chiqarishda ishlataladi
5	 GLS meni qayta ishlashi	74 GL	Och jigarrang shisha	Shisha ishlab chiqarishda ishlataladi

6	 GLS meni qayta ishla	75 GL	Kam qo'rg'oshinli shisha	Zamonaviy televizorlar va elektron qurilmalarda qo'llaniladi
7	 GLS meni qayta ishla	76 GL	Kristal	Kristalli idishlarda ishlatiladi
8	 GLS meni qayta ishla	77 GL	Mis bilan qoplangan shisha	Elektrotexnika, soatlarda qo'llaniladi
9	 GLS meni qayta ishla	78 GL	Kumush bilan qoplangan shisha	Oynada, idishlarga xizmat qilishda foydalaniladi
10	 GL meni qayta ishla	79 GL	Oltin suvi yuritilgan shisha	Idishlarga xizmat qilishda foydalaniladi

5. Kompozit materiallar

(kompozit materiallari uchun 80-100 oralig'idagi raqamlar bilan belgilanadi)

T/r	Belgilar	Identifikatorlar ²	Tavsifi	Foydalanish materiali
1	 meni qayta ishla	80	Qog'oz (karton) turli materiallar	Burger Kingda burger qadoqlashda foydalaniladi
2	 Pappet meni qayta ishla	81	Qog'oz (karton) plastmassa	Qandolat maxsulotlari uchun qadoqlash, sutning ayrim turlarini qadoqlashda (tetrapark)

3	 meni qayta ishla	82	Qog'oz (karton) aluminiyli	Qadoqlash- tarkibida aluminiy plynka bilan qoplangan karton
4	 meni qayta ishla	83	Qog'oz (karton) qalayli plastinka	
5	 C/PAP meni qayta ishla	84	Qog'oz (karton) plastmassa aluminiy	Sharbatli qadoqlash (tetrapark), Pringles chipsli qadoqlash, Nutrilon quruq aralash qutilari
6	 meni qayta ishla	85	Qog'oz (karton) plastmassa aluminiy, qalay	
7		86	Erkin raqamlar	
8		87	Biologik parchalanadigan plastmassa	Laminat, xatcho'plar, tashrif qog'ozlari, varaqalar uchun ishlataladi
9		88-89		
10	 meni qayta ishla	90	Plastmassa-aluminiy	Antistatik sumkalar, tez tayyorlanadigan oziq-ovqat qadoqlari, metallangan paketlar, plastik astarli qopqoq
11	 meni qayta ishla	91	Plastmassa-oq qalay	Idishlarning qopqog'i qalayda ishlangan, muxrlanganligi ni ta'minlash uchun ichki qismi plastmasa bilan qoplangan
12	 meni qayta ishla	92	Plastik, turli metallar	Qadoqlash
13		93-94	Erkin raqamlar	

14	 meni qayta ishla	95	Shisha/plastmassa	
15	 meni qayta ishla	96	Shisha/aluminiy	
16	 meni qayta ishla	97 C/GL	Shisha/oq-qalay	
17	 meni qayta ishla	98 C/GL	Shisha/turli metallar	Folga solingan qopqoqli eriydigan qaxva qutisi
18		99-100	Erkin raqamlar	

6. Batareya va akkumulatorlar

(Pb - ko'rg'oshin, Ni-Cd-nikel kadmiy, Ni-MH - nikel metall, Li-ion - litiy element kimyoviy (simvolika) belgilari bilan belgilanadi)

T/r	Belgilar	Identifikatorlar ²	Tavsifi	Foydalanish materiali
1	 Pb meni qayta ishla	8 Lead	Qo'rg'oshin -kislotali batareya	Avtomobil akkumulatorlari
2		9 yoki 19 Alkaline	Ishqoriy element	
3	 Ni-Cd meni qayta ishla	10 NiCD	Nikel-kadmiy akkumulatorlari	
4	 Ni-MH meni qayta ishla	11 NIMH	Nikel-metall-gidrid akkumulator	

5	 Li-ion meni qayta ishlə	12 LI	Litiy element	Mobil telefon batareyalari, portativ zaryadlashda
6		13 SO(Z)	Kumush-rux batareyasi	
7		14 CZ	Marganes-ruxli element	

7. Qurilish chiqindisi

(“Ehtiyot! yuk tushishi mumkin” yozuvi bo‘ladi. uchburchak shakl belgisi bilan ifoda etiladi)

T/r	Belgililar	Identifikatorlar	Tavsifi	Foydalanish materialli
1	 Ehtiyot! Yuk tushishi mumkin		Bino va inshootlarni buzish, demontaj	Betonlarni maydalash va takroran foydalanish

Izoh: Raqamli belgilarning o‘zi va materialning qisqartirilgan nomlari Yevropa Ittifoqining 97/129/Yel qarorida ISO 1043 xalqaro standartida identifiqator materiallari belgilardan foydalanildi.

Ishlab chiqaruvchilar va import qiluvchilar tomonidan qayta ishlanishi to‘g‘risidagi ma‘lumot ko‘rsatilishi majburiy bo‘lgan tovarlarning ro‘yxati va ularning belgilari yangilansa, qo‘s himcha tarzda ushbu hujjatga ilova qilib tasdiqlab boriladi.